

ArbetsmarknadsdepartementetStatistiska centralbyrån
701 89 Örebro

Uppdrag till Statistiska centralbyrån att utföra en uppföljning av läsförståelse

Regeringens beslut

Regeringen ger Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att utföra en uppföljning av läsförståelse i svenska språket hos vuxna utrikes födda i Sverige. Uppdraget omfattar att föreslå hur uppföljningen av läsförståelse ska utformas och genomföras, samt att därefter utveckla och genomföra uppföljningen. I arbetet med uppdraget ska SCB inhämta kunskaper och erfarenheter från relevanta myndigheter, forskare och organisationer.

SCB ska löpande informera Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider. Myndigheten ska årligen senast den 18 november 2025–2028 delredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Utbildningsdepartementet).

Första året ska delredovisningen innehålla ett kostnadsberäknat förslag samt en tidsplan för hur uppföljningen kan genomföras. Vid behov ska det kostnadsberäknade förslaget och tidsplanen uppdateras i delredovisningarna. En slutredovisning ska lämnas senast den 16 november 2029 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Utbildningsdepartementet).

SCB får under 2025 använda högst 2 miljoner kronor för uppdraget. Kostnaden ska belasta utgiftsområde 13, anslag 1:1 Integrationsåtgärder, anslagspost 3 Uppföljning och utvärdering av integrationen. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske senast den 30 maj 2025. Medel som inte förbrukas ska återbetalas till

Kammarkollegiet senast den 31 mars 2026. Senast vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, redovisningar och återbetalning av medel ska hänvisa till detta uppdrag.

Regeringen beräknar 48 miljoner kronor för uppdraget 2026–2029.

Närmare om uppdraget

Sverige deltar i OECD:s internationella undersökning av vuxnas färdigheter inom läsning, räkning och problemlösning, Programme for International Assessment of Adult Competencies (PIAAC). PIAAC fokuserar på kognitiva och arbetsmarknadsrelaterade kunskaper och kompetenser som är viktiga för ett framgångsrikt deltagande i samhälls- och arbetslivet under 2000-talet. Resultaten från PIAAC kan knytas till individernas bakgrund, utbildning och erfarenhet på arbetsmarknaden. Sedan 2008 är SCB nationell projektledare för PIAAC (U2024/02910).

SCB ska inom ramen för uppdraget att följa upp läsförståelse utföra en urvalsundersökning med målgruppen utrikes födda där inrikes födda utgör referensgrupp. Uppföljningen ska genomföras med besöksintervjuer. För att möjliggöra redovisning av data på en mer detaljerad nivå, exempelvis utifrån vistelsetid i Sverige och födelsevärldsdelen, behöver urvalet bland utrikes födda vara större än i ordinarie PIAAC. Uppdraget ska ske inom PIAAC:s ramverk och genomföras inom ramen för den uppföljande undersökningen inom pågående programperiod, vilket innebär att resultatredovisningen sker under 2029.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen lägger om inriktningen för integrationspolitiken. Regeringens utgångspunkt är att integrationspolitiken ska vara kravbaserad och betona individens eget ansvar. Under 2024 beslutade riksdagen om ett nytt övergripande mål för integrationspolitiken (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:250).

Kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för att kunna försörja sig själv och vara delaktig i det svenska samhället. I syfte att öka genomslaget för det nya integrationspolitiska målet har regeringen som komplement formulerat fem delmål i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 13). Ett av delmålen är språklig integration. Uppföljning av utrikes

föddas kunskaper i svenska, såväl läsförståelse som hörförståelse och muntlig förmåga, är viktig för att åstadkomma en förbättrad uppföljning av integrationen och en ökad träffsäkerhet i de insatser som erbjuds.

Regeringen har i dag även gett SCB i uppdrag att utföra en förstudie om uppföljning av hörförståelse och muntlig förmåga i svenska språket hos vuxna utrikes födda (A2025/00128).

På regeringens vägnar

Mats Persson

Erika Lindeberg

Kopia till

Finansdepartementet/BA, OFA/ESA
Arbetsmarknadsdepartementet/EUI, SV
Utbildningsdepartementet/GV
Kammarkollegiet